

Ministerul Educației al Republicii Moldova
Colegiul „Mihai Eminescu” din Soroca

"Aprob"

Directorul Colegiului „Mihai Eminescu” din
Soroca

 Tatiana Vișniovaia

"15" 2017

Curriculumul disciplinar
F.08.O.021 Sociologia familiei

Specialitatea: 92310 Asistența socială

Calificarea: Pedagog social

Chișinău 2017

Curriculumul a fost elaborat în cadrul Proiectului *EuropeAid/133700/C/SER/MD/12*
"Asistență tehnică pentru domeniul învățământ și formare profesională
în Republica Moldova",
implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene

Autori:

Usatîi Emilia grad didactic unu, Colegiul „Mihai Eminescu” din Soroca;
Chihai Raisa, grad didactic superior, Colegiul „Iulia Hașdeu” din Cahul

Aprobat de:

Consiliul profesoral al Colegiului „Mihai Eminescu” din Soroca.

Director

Tatiana Vișniovaia

"15" *iunie* 2017

Avizat de:

Vișniovaia Tatiana, profesor, gard didactic superior, Colegiul „Mihai Eminescu” din Soroca.

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic

<http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>

Cuprins

I. Preliminarii	4
II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională.....	4
III. Competențele profesionale specifice disciplinei	4
IV. Administrarea disciplinei	5
V. Unitățile de învățare	5
VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare	6
VII. Studiu individual ghidat de profesor	7
VIII. Lucrările practice recomandate.....	8
IX. Sugestii metodologice	8
X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale	9
XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii	12
XII. Resursele didactice recomandate elevilor	12

I. Preliminarii

Familia face parte din categoria instituțiilor disputate, controversate atât în plan etic, moral, juridic cât și în plan științific.

Care altul ar fi rostul unității de curs *Sociologia familiei* decât tentativa de a elucida ori de a explica anumite trăsături și evoluții care stârnesc nedumeriri și care antrenează consecințe, chiar mutații grave la nivelul societății.

Istoria familiei ilustrează evoluția acestei instituții de la grupul social larg până la familia ca grup restrâns.

Sociologia familiei nu se delimitează foarte net în spațiul acestor studii; familia este privită, în acest cadru, ca entitate eminamente socială aflată în raport nemijlocit și esențial cu societatea totală. Mai mult, ea constituie esența însăși a sociabilității, a cărei consistență concretă este trecută cu vederea în dese ocazii în care se pune sub semnul îndoielii natura socială a omului. Paradigma individualistă modernă „investighează”, adică aruncă umbra îndoielii asupra valențelor sociale ale personalității umane. Sociologia clasică pornește, dimpotrivă, tocmai de la datul naturii sociale umane.

Sociologia familiei este un domeniu de sociologie pură sau fundamentală. Debutul înțelegerii societății se află în explicarea familiei, ca tip social primar.

II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională

Unitatea de curs *Sociologia familiei* are un rol eminamente important pentru pedagogii sociali care vor lucra nemijlocit cu familiile ca instituții generatoare de relații sociale.

Dacă Marx și Engels considerau că familia reproduce, la scară mică, conflictele care au loc la scară mare, între clasele sociale, sociologii americani – preluând oarecum tradiția lui Freud – sunt cu mult mai specifici, rezervând familiei o conflictualitate de tip aparte. Anume aceste conflicte vor fi în interesul pedagogului social, țeluri fie de diminuare fie de cercetare a coraportului tip de familie-conflict social.

După studierea acestei unități de curs, elevul va fi capabil să:

- identifice dimensiunile abordării sociologice a familiei;
- descrie tipologia familiilor;
- analizeze comunicarea din cadrul familiei ca factor mediator al situațiilor conflictuale.

Competențele cu caracter cognitiv, obținute ca rezultat al studierii acestei unități de curs, vor sta la baza însușirii conștiente a celorlalte unități de curs de specialitate.

III. Competențele profesionale specifice disciplinei

Competențele profesionale specifice disciplinei sunt:

- CS1. Definirea *familia* ca parte integrantă a sistemului social.
- CS2. Descrierea apariției grupului familial.
- CS3. Explicarea principiilor care stau la baza sociologiei familiei.
- CS4. Identificarea principalelor interconexiuni dintre sociologia familiei și alte științe.
- CS5. Distingerea manifestărilor realității sociale a instituției familie din perspectiva relațiilor complexe dintre subsistemul familiei și sistemul societal.
- CS6. Inițierea studiilor și evaluărilor asupra problemelor familiale.

IV. Administrarea disciplinei

Semestrul	Numărul de ore				Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
	Total	Contact direct		Lucrul individual		
		Prelegeri	Practică/ Seminar			
VIII	90	20	10	60	Examen	3

V. Unitățile de învățare

Unitatea de competență	Unitatea de conținut
1. Abordarea complexă a familiei.	
1. Descrierea aspectelor istorice ale familiei : - caracterizarea formelor de familie; - emiterea ipotezelor privind studiile întreprinse asupra familie; - explicarea interrelațiilor dintre sociologia familiei și celelalte științe.	1.1 Principalele momente istorice ale studiilor sociologice despre familie: - Reconstruirea formelor de familie din analiza miturilor; - Studiile întreprinse de L. Morgan; - Studiile lui Frederic la Play; 1.2 Conexiuni și interferențe disciplinare.
2. Familia și apariția ei.	
2. Delimitarea aspectelor conceptuale: - caracterizarea aspectelor familiale între stabilitate și	1.1 Definirea familiei. 1.2 Familia între schimbare și stabilitate. - Familia tradițională/modernă/contemporană. 1.3 Principalele funcții sociale ale familiei.

schimbare; - distingerea principalelor funcții ale familiei și raportarea acestora la familia contemporană; - descrierea mariajului și raportarea acestuia la contextul social .	1.4 Originea grupului familial. 1.5 Mariajul și formele sale.
2. Dinamica rolurilor în familie. Ciclul vieții familial.	
3. Analiza și descrierea teoriilor cu privire la dinamica și structura familiei:	3.1 Stereotipii sociale privind diferențele dintre bărbat și femeie. 3.2 Teorii despre structura și dinamica rolurilor în familie. 3.3 Distribuția sarcinilor domestice. 3.3.A Profesia și viața casnică 3.3.B Organizarea bugetului familial 3.3.C Puterea și luarea de decizii în familie 3.4 Ciclul vieții familial.
4. Divorțialitatea, recăsătorirea și alternative nonmaritale	
3. Identificarea consecințelor divorțialității: - determinarea problemelor apărute în urma recăsătoririi; - distingerea formelor nonmaritale alternative; - enumerarea consecințelor sexualității premaritale.	3.1 Divorțialitatea și cauzele ei. Consecințe ale divorțialității. 3.2 Recăsătorirea și problemele ei. Avantajele și dezavantajele recăsătoririi. 3.3 Alternative nonmaritale. 3.3.1 Persoane singure 3.3.2 Familiile monoparentale 4.4 Coabitarea și sexualitatea premaritală.
4. Familia și societatea în lumea contemporană	
5. Raportarea familiei și societății la lumea contemporană: - explicarea controlului familial prin prisma familiei - identificarea problemelor din cadrul grupului familial; - schițarea traiectoriei abordărilor trecutului și prezentului familial;	4.1 Controlul social prin familie. 4.2 Raportul părinți-copii sub semnul socialului. 4.3 Probleme ale grupului familial. 4.4 Abordări centrate pe prezentul familial. 4.5 Abordări centrate pe trecutul familial.

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucrul individual
			Prelegeri	Practică/ Seminar	
1	Abordarea complexă a familiei	11	3	-	8
2	Familia și apariția ei	11	3	-	8
3	Dinamica rolurilor în familie. Ciclul vieții familiale	24	6	3	15
4	Divorțialitatea, recăsătorirea și alternative nonmaritale	21	2	4	15
5	Familia și societatea în lumea contemporană	23	6	3	14
	Total	90	20	10	60

VII. Studiu individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de realizat	Modalități de evaluare	Termen de realizare
1. Abordarea complexă a familiei.			
Descrierea aspectelor istorice ale familiei.	Proiect individual Identificarea studiilor efectuate asupra familiei și emiterea ipotezelor.	Prezentarea individuală a proiectului.	Săptămâna 2
Conexiuni și interferențe disciplinare	Prezentare Interferențele sociologiei familiei cu celelalte științe.	Prezentarea argumentată a informațiilor.	Săptămâna 3
2. Familia și apariția ei.			
Familia tradițională/modernă/contemporană	Prezentare grafică Asemănări și deosebiri dintre tipurile de familii (diagrama Venn).	Prezentarea metodei.	Săptămâna 4
Funcțiile familiei	Studiu de caz Identificarea funcțiilor pe care le îndeplinește o familie	Prezentarea argumentată a sarcinii.	Săptămâna 5
Mariajul și formele sale	Referat	Comunicare publică .	Săptămâna 7
3. Dinamica rolurilor în familie. Ciclul vieții familial.			
Stereotipii sociale privind	Identificarea exemplelor de	Prezentarea exemplelor.	Săptămâna 8

diferențele dintre bărbat și femeie	stereotipuri privind diferențele dintre bărbat și femeie.				
Profesia și viața casnică Organizarea bugetului familial Puterea și luarea de decizii în familie	Prezentarea modelelor de rele practice și transpunerea în modele de bune practice (lucru <table><tr><td>Rele practici</td><td>Bune practici</td></tr></table> de grup).	Rele practici	Bune practici	Prezentarea modelelor.	Săptămâna 10
Rele practici	Bune practici				
Ciclul vieții familial.	Referat	Comunicarea publică.	Săptămâna 11		
4. Divorțialitatea, recăsătorirea și alternative nonmaritale					
Cauzele și consecințele divorțialității.	Studiu de caz Modalități de combatere a divorțului.	Prezentarea argumentată a modalităților identificate.	Săptămâna 12		
Alternative nonmaritale.	Argumentare scrisă. Lista de alternative.	Prezentare de grup.	Săptămâna 13		
5. Familia și societatea în lumea contemporană					
Controlul social prin familie. Raportul părinți-copii sub semnul socialului.	Elaborarea PPT	Susținerea publică a prezentărilor.	Săptămâna 14		

VIII. Lucrări practice recomandate

1. Elaborarea unor proiecte - modalități de diminuare a problemelor sociale cu care se confruntă familia ca instituție socială;

IX. Sugestii metodologice

Prezentul curriculum este un instrument de lucru care se adresează profesorilor ce predau unitatea de curs „Sociologia familiei”, fiind conceput în așa fel încât să le permită:

- să orienteze elevii în cunoaștere și comunicare prin apelul, în cunoștință de cauză, la concepte și practici care țin de cultivarea raționalității;
- să-și orienteze propria activitate înspre formarea la elevi a competențelor specifice domeniului;
- să-și manifeste creativitatea didactică în adecvarea demersurilor didactice la particularitățile elevilor cu care lucrează.

Sugestiile metodologice au în vedere deplasarea accentului de pe conținuturi pe competențe. Considerarea elevului ca subiect al activității instructiv-educative și orientarea acestuia spre formarea competențelor specifice presupun respectarea unor exigențe ale învățării durabile, printre care:

- utilizarea unor metode active (de exemplu, învățarea prin descoperire, învățarea problematizată, învățarea prin cooperare, studiul de caz, simularea, analiza de text), care pot contribui la crearea cadrului educațional care încurajează interacțiunea socială pozitivă,

motivația intrinsecă și angajarea elevului în procesul de învățare, formarea capacității de autoanaliză și de analiză a celorlalți din punct de vedere psihologic.

Se recomandă folosirea unor activități de învățare care să conducă la consolidarea unor deprinderi de ordin cognitiv, cum sunt: analiza, sinteza, compararea, clasificarea, estimarea, rezumarea; dobândirea competențelor de comunicare adecvată în spațiul social.

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

În cadrul orelor de Sociologia familiei, evaluarea va urmări progresul personal cu referire la competențele acumulate. Evaluarea este implicită demersului pedagogic, permițând atât cadrului didactic, cât și elevului să stabilească nivelul de achiziție a competențelor și cel de atingere a standardelor. Elementul de bază al curriculei îl reprezintă aprecierea nu doar a cunoștințelor obținute și a capacităților formate la ore, ci și a acțiunilor întreprinse înafara instituției prin aplicarea practică a instrumentelor de lucru. Strategiile de evaluare presupun și acțiuni concrete cum ar fi elaborare de proiecte individuale și de grup, cu relevanță socială.

Pentru o evaluare eficientă este necesar să se pună accent pe evaluarea proceselor de învățare, a competențelor achiziționate, a progresului realizat, a produselor activității elevilor. În acest scop, pentru a putea obține cât mai multe date relevante privind performanțele obținute de elevi, este oportun de aplicat metode și instrumente complementare de evaluare. Astfel, se propune utilizarea următoarelor strategii de evaluare:

- (a) ascultarea interactivă a sarcinilor;
- (b) realizarea tehnicii focus grup;
- (c) aplicarea brainstorming-ului sau Reuniunii Phillips 6-6;
- (d) observarea sistematică (pe baza unei fișe de observare);
- (e) exprimarea ideilor și a argumentelor personale prin postere;
- (f) proiectul individual și de grup;
- (g) realizarea de portofolii;
- (h) jurnalul reflexiv etc.

Produsele recomandate pentru evaluarea nivelului de dezvoltare a competențelor cognitive sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Nr. crt.	Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
2.	Problemă rezolvată	• Înțelegerea problemei. • Documentarea în vederea identificării informațiilor necesare în rezolvarea problemei. • Formularea și testarea ipotezelor. • Stabilirea strategiei rezolutive. • Prezentarea și interpretarea rezultatelor.
3.	Proiect elaborat	• Validitatea proiectului - gradul în care acesta acoperă unitar și coerent, logic și argumentat tema propusă.

		• Completitudinea proiectului - felul în care au fost evidențiate conexiunile și perspectivele interdisciplinare ale temei, competențele și abilitățile de ordin teoretic și practic și maniera în care acestea servesc conținutului științific. • Elaborarea și structura proiectului - acuratețea, rigoarea și coerența demersului științific, logica și argumentarea ideilor, corectitudinea concluziilor. • Calitatea materialului folosit în realizarea proiectului, bogăția și varietatea surselor de informare, relevanța și actualitatea acestora, semnificația datelor colectate s.a. • Creativitatea - gradul de noutate pe care-l aduce proiectul în abordarea temei sau în soluționarea problemei.
4.	Referat	• Corespunderea referatului temei. • Profunzimea și completitudinea dezvoltării temei. • Adecvarea la conținutul surselor primare. • Coerența și logica expunerii. • Utilizarea dovezilor din sursele consultate. • Gradul de originalitate și de noutate. • Nivelul de erudiție. • Modul de structurare a lucrării. • Justificarea ipotezei legate de tema referatului. • Analiza în detaliu a fiecărei surse de documentare.
5.	Rezumat oral	• Expune tematica lucrării în cauză. • Utilizează formulări proprii, fără a distorsiona mesajul lucrării supuse rezumării. • Expunerea orală este concisă și structurată logic. • Folosește un limbaj bogat, adecvat tematicii lucrării în cauză. • Respectarea coeficientului de reducere a textului: 1/3 din textul inițial.
6.	Rezumat scris	• Expune tematica lucrării în cauză. • Utilizează formulări proprii, fără a distorsiona mesajul lucrării supuse rezumării. • Textul rezumatului este concis și structurat logic. • Folosește un limbaj bogat, adecvat tematicii lucrării în cauză.

		• Fidelitatea: înțelegerea esențialului și reproducerea lui, nu trebuie să existe contrasens. • Coerența: rezumatul are o unitate și un sens evidente, lizibile pentru cei care nu cunosc textul sursă. • Progresia logică: înlănțuirea ideilor, prezentarea argumentelor sunt clare și evidente. • Angajamentul autorului, aptitudine critică corect evaluată și transpusă. • Respectarea modalităților de enunțare a textului sursă: rezumatul este o oglindă micșorată dar fidelă textului sursă. • Muncă pertinentă de reformulare: rezumatul nu este un colaj de citate. • Respectarea coeficientului de reducere a textului: 1/4 din textul inițial. • Stăpânirea normelor sintactice la nivel de prezentare logică a ideilor, • frazelor, paragrafelor textului. • Text formatat citeț, lizibil. plasarea clară în pagină.
7.	Studiu de caz	• Corectitudinea interpretării studiului de caz propus. • Calitatea soluțiilor, ipotezelor propuse, argumentarea acestora. • Corespunderea soluțiilor, ipotezelor propuse pentru rezolvarea adecvată a cazului analizat. • Corectitudinea lingvistică a formulărilor. • Utilizarea adecvată a terminologiei în cauză. • Rezolvarea corectă a problemei, asociate studiului analizat de caz. • Punerea în evidentă a subiectului, problematicii și formularea. • Logica sumarului. • Referință la programe. • Completitudinea informației și coerența între subiect și documentele studiate. • Noutatea și valoarea științifică a informației. • Exactitatea rezultatelor și rigoarea probelor. • Capacitatea de analiză și de sinteză a documentelor, adaptarea conținutului. • Originalitatea studiului, a formulării și a realizării.

		• Personalizarea (să nu fie lucruri copiate). • Aprecierea critică, judecată personală a elevului. • Corectitudinea interpretării studiului de caz propus. • Calitatea soluțiilor, ipotezelor propuse, argumentarea acestora. • Corespunderea soluțiilor, ipotezelor propuse pentru rezolvarea adecvată a cazului analizat. • Corectitudinea lingvistică a formulărilor. • Rezolvarea corectă a problemei, asociate studiului analizat de caz.
9.	Test electronic rezolvat	• Scorurilor însumate în corespundere cu baremul de corectare, în baza criteriilor de evaluare specifice itemilor electronici, care sunt incluși în test.

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studiu

Resursele necesare pentru predarea unității de curs Sociologia familiei sunt:

✓ Suport de curs	✓ caiete
✓ Calculator portabil (laptop, notebook)	✓ broșuri informative
✓ Proiector multimedia	✓ tablă etc.
✓ mape	

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. d/o	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată aceasta
1	Iluț P., 2005, Sociopsihologia și antropologia familiei, Iași-Polirom	Biblioteca
2	Stan A., 2009, Sociologia familiei, Suport de curs, UTB	Biblioteca
3	Bistricianu C., 2005, Sociologia familiei, România de Măine	Biblioteca